

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII DLA KLASY 8**

**Zgodne z aktualną podstawą programową oraz Statutem Szkoły**

**Opracowano na podstawie „Planeta Nowa” program nauczania geografii w klasie 8**

**Informacje wstępne**

1. Ocenianiu na lekcjach geografii podlegają: wiadomości i umiejętności ucznia, postępy w nauce oraz jego zaangażowanie i wysiłek wkładany w pracę na lekcji, w tym uwzględnianie wskazówek nauczyciela oraz wykonywanie zleconych zadań.
2. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne ucznia.
3. Uczeń jest zobowiązany do posiadania zeszytu przedmiotowego oraz prowadzenia go w sposób umożliwiający systematyczne uzupełnianie materiału.
4. Na lekcjach geografii oceniane są wiadomości i umiejętności wynikające z podstawy programowej.
5. Praca ucznia na lekcji podlega systematycznej ocenie. O uzyskanej ocenie nauczyciel informuje ucznia na bieżąco.

**Przedmiotem oceniania z geografii jest:**

- wiedza geograficzna zgodna z podstawą programową,
- posługiwanie się terminologią geograficzną,
- analiza zjawisk i procesów geograficznych,
- stosowanie wiedzy geograficznej w praktyce,
- posługiwanie się mapą i innymi źródłami informacji geograficznej,
- analiza i interpretacja map, wykresów, diagramów, tabel oraz danych statystycznych,
- zaangażowanie i systematyczność w pracy na lekcji.

## Sposoby i formy oceniania

Ocenianie osiągnięć ucznia odbywa się w szczególności poprzez: sprawdziany pisemne, kartkówki, odpowiedzi ustne, karty pracy, zadania i ćwiczenia wykonywane podczas lekcji, obserwacje i doświadczenia biologiczne, projekty edukacyjne, pracę na lekcji.

## Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z geografii, jeżeli: uzupełnił wszystkie zaległości edukacyjne, w szczególności zaległe sprawdziany, kartkówki i zadania, w terminach ustalonych przez nauczyciela, korzystał z możliwości bieżącej poprawy ocen na zasadach określonych przez nauczyciela, spełnia warunki określone w Statucie Szkoły. Uczeń może ubiegać się wyłącznie o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej o jeden stopień.

### Szczegółowe wymagania edukacyjne

| Azja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>ocena dopuszczająca</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <i>ocena dostateczna</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <i>ocena dobra</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <i>ocena bardzo dobra</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <i>ocena celująca</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <ul style="list-style-type: none"><li>wskazuje na mapie położenie geograficzne Azji</li><li>wymienia formy ukształtowania powierzchni Azji</li><li>wymienia strefy klimatyczne Azji na podstawie mapy klimatycznej</li><li>wymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznej</li><li>wyjaśnia znaczenie terminu wulkanizm</li><li>wskazuje na mapie zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfiku</li><li>wymienia czynniki</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy świata</li><li>charakteryzuje zróżnicowanie środowiska geograficznego Azji</li><li>przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azji</li><li>omawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azji</li><li>omawia strefy roślinne Azji</li><li>omawia budowę wulkanu na podstawie ilustracji</li><li>wymienia typy wulkanów i podaje ich główne cechy</li><li>wskazuje na mapie obszary Azji o korzystnych</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>omawia budowę geologiczną Azji na podstawie mapy tematycznej</li><li>omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji</li><li>charakteryzuje kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie mapy tematycznej</li><li>omawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azji</li><li>omawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznych</li><li>wyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>analizuje azjatyckie rekordy dotyczące rzeźby terenu, linii brzegowej i hydrosfery na podstawie infografiki</li><li>omawia powstawanie Himalajów i rowów oceanicznych</li><li>przedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemi</li><li>omawia warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżu</li><li>omawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniej</li><li>wykazuje związek między</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>wyjaśnia, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje wiele wulkanów</li><li>udowadnia słuszność stwierdzenia, że Azja to kontynent kontrastów geograficznych</li><li>omawia wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami</li><li>ocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionych</li><li>wyjaśnia na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li></ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azji</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia główne uprawy w Azji na podstawie mapy gospodarczej</li> <li>określa cechy położenia Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>wymienia cechy środowiska przyrodniczego Japonii</li> <li>wymienia główne uprawy w Japonii</li> <li>określa cechy położenia Chin na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>lokalizuje na mapie ośrodki przemysłu zaawansowanych technologii w Chinach</li> <li>wymienia główne uprawy w Chinach i opisuje ich rozmieszczenie na podstawie mapy gospodarczej</li> <li>określa położenie geograficzne Indii</li> <li>porównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu ich prognozę</li> <li>wymienia największe aglomeracje Indii i wskazuje je na mapie</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminu slamsy</li> <li>wymienia główne rośliny uprawne w Indiach i wskazuje na mapie tematycznej regiony ich występowania</li> <li>wymienia surowce mineralne w Indiach</li> </ul> | <p>i niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwa</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia czołówkę państw azjatyckich w światowych zbiorach roślin uprawnych na podstawie infografiki</li> <li>charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Japonii</li> <li>omawia strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznych</li> <li>omawia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Japonii</li> <li>przedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych</li> <li>określa różnorodność cech środowiska geograficznego Chin na podstawie mapy tematycznej</li> <li>omawia czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu w Chinach</li> <li>przedstawia nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin na podstawie mapy gęstości zaludnienia</li> <li>omawia główne kierunki produkcji rolnej w Chinach</li> <li>omawia cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego</li> <li>podaje przyczyny powstawania slamsów w Indiach</li> <li>omawia warunki uprawy</li> </ul> | <p>i tsunami w Azji</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>opisuje przebieg trzęsienia ziemi</li> <li>omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji</li> <li>opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki w Japonii opisuje skutki występowania tajfunów na obszarze Japonii</li> <li>omawia bariery utrudniające rozwój gospodarki Japonii</li> <li>omawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japonii</li> <li>omawia cechy gospodarki Chin</li> <li>analizuje wielkości PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznych</li> <li>charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chin</li> <li>przedstawia problemy demograficzne Indii</li> <li>omawia system kastowy w Indiach</li> <li>przedstawia zróżnicowanie indyjskiej edukacji</li> <li>analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu</li> <li>charakteryzuje przetwórstwo przemysłowe Indii</li> <li>omawia zróżnicowanie</li> </ul> | <p>budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami w Japonii</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>analizuje źródła gospodarczego rozwoju Japonii</li> <li>charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowej</li> <li>uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie</li> <li>przedstawia problemy demograficzne i społeczne Chin z uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznych</li> <li>omawia znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Chin</li> <li>omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach</li> <li>charakteryzuje cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwoju</li> <li>omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu</li> <li>omawia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie</li> </ul> | <p>i analizy danych statystycznych, dlaczego grunty orne mają niewielki udział w strukturze użytkowania ziemi w Azji</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wykazuje związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej</li> <li>ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii</li> <li>omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową</li> <li>opisuje główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczyny</li> <li>analizuje skutki występowania konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie</li> </ul> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• i wskazuje na mapie regiony ich występowania</li> <li>• określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu</li> <li>• wymienia państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej</li> <li>• wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• roślin w Indiach na podstawie mapy tematycznej</li> <li>• charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową</li> <li>• omawia cechy środowiska przyrodniczego Bliskiego Wschodu</li> <li>• omawia wielkość zasobów ropy naftowej na świecie i na Bliskim Wschodzie na podstawie wykresu i mapy tematycznej</li> <li>• przedstawia cele organizacji OPEC</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• religijne na Bliskim Wschodzie</li> <li>• omawia wpływ religii na życie muzułmanów</li> <li>• przedstawia znaczenie produkcji wyrobów z ropy naftowej w krajach Bliskiego Wschodu</li> </ul> |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## Afryka

| <i>ocena dopuszczająca</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <i>ocena dostateczna</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <i>ocena dobra</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <i>ocena bardzo dobra</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>ocena celująca</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie położenie geograficzne Afryki</li> <li>• wymienia strefy klimatyczne Afryki</li> <li>• wymienia największe rzeki i jeziora Afryki</li> <li>• wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce</li> <li>• wymienia główne uprawy w Afryce</li> <li>• wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej</li> <li>• wskazuje obszary występowania surowców mineralnych na terenie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia cechy ukształtowania powierzchni Afryki</li> <li>• wymienia cechy różnych typów klimatu w Afryce na podstawie klimatogramów</li> <li>• charakteryzuje sieć rzeczna i jeziora Afryki</li> <li>• omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Afryce</li> <li>• charakteryzuje znaczenie chowu zwierząt w krajach Afryki</li> <li>• omawia przemysł wydobywczy w Afryce</li> <li>• wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemem głodu i niedożywienia na</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki</li> <li>• omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce na podstawie mapy klimatycznej</li> <li>• omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia w wybranych państwach Afryki na podstawie wykresu</li> <li>• omawia gospodarkę w strefie Sahelu</li> <li>• omawia cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych</li> <li>• przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych</li> <li>• wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej</li> <li>• omawia przyczyny procesu pustynnienia w strefie Sahelu</li> <li>• przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce</li> <li>• omawia skutki niedożywienia ludności w Afryce</li> <li>• omawia bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce</li> <li>• omawia walory przyrodnicze</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce</li> <li>• wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu</li> <li>• przedstawia rolę chińskich inwestycji na kontynencie afrykańskim</li> <li>• przedstawia sposoby walki z głodem ludności Afryki</li> </ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                     |                                              |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|--|
| <p>Afryki</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia atrakcyjne turystycznie państwa Afryki</li> <li>wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem</li> <li>wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem</li> </ul> | <p>podstawie mapy tematycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>analizuje niedożywienie ludności w Afryce na podstawie wykresu</li> <li>przedstawia ruch turystyczny Kenii na podstawie analizy danych statystycznych</li> </ul> | <p>omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>omawia przyczyny niedożywienia ludności w Afryce</li> <li>opisuje zmiany w poziomie niedożywienia ludności Afryki</li> </ul> | <p>Afryki wpływające na rozwój turystyki</p> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|--|

### Ameryka Północna i Ameryka Południowa

| <i>ocena dopuszczająca</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <i>ocena dostateczna</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <i>ocena dobra</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <i>ocena bardzo dobra</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>ocena celująca</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>określa położenie geograficzne Ameryki</li> <li>wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową</li> <li>wymienia największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminów: tornado, cyklon tropikalny</li> <li>wskazuje na mapie Aleję Tornad</li> <li>określa położenie geograficzne Amazonii</li> <li>omawia florę i faunę lasów równikowych</li> <li>wymienia główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminów: urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja, megalopolis</li> <li>wymienia obszary słabo</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej</li> <li>podaje główne cechy ukształtowania powierzchni Ameryki</li> <li>wymienia strefy klimatyczne Ameryki</li> <li>omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych</li> <li>podaje główne rejony występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się</li> <li>podaje cechy środowiska geograficznego Amazonii</li> <li>omawia cechy klimatu Amazonii</li> <li>podaje przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki</li> <li>przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>charakteryzuje budowę geologiczną Ameryki</li> <li>omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki</li> <li>porównuje strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi w Ameryce</li> <li>charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów tropikalnych</li> <li>podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii</li> <li>opisuje piętrowość wilgotnych lasów równikowych w Amazonii</li> <li>omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki</li> <li>omawia zmiany liczby ludności</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce</li> <li>omawia związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce</li> <li>przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce</li> <li>omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii</li> <li>podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii</li> <li>przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce</li> <li>przedstawia negatywne skutki urbanizacji w Ameryce</li> <li>określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej</li> <li>charakteryzuje wybrane</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>przedstawia cechy ukształtowania powierzchni Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie map</li> <li>przedstawia sposoby ochrony przed nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł informacji</li> <li>przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii</li> <li>opisuje problemy ludności mieszkających w slamsach na podstawie materiałów źródłowych</li> <li>ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki Stanów Zjednoczonych</li> <li>ocenia rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej na</li> </ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej i wskazuje je na mapie</li> <li>• wymienia największe miasta i aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej i wskazuje na mapie</li> <li>• określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych</li> <li>• wyjaśnia znaczenie terminów: produkt światowy brutto, technopolia</li> <li>• wymienia główne działy przemysłu w Stanach Zjednoczonych</li> <li>• wymienia rodzaje usług wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej</li> <li>• analizuje liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki na podstawie mapy tematycznej</li> <li>• opisuje cechy położenia geograficznego Stanów Zjednoczonych</li> <li>• wymienia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej</li> <li>• omawia strukturę użytkowania ziemi w Stanach Zjednoczonych na podstawie wykresu</li> <li>• omawia cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• w Ameryce na przestrzeni lat na podstawie wykresu</li> <li>• omawia rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł</li> <li>• podaje przykłady megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie</li> <li>• podaje przyczyny powstawania slamsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej</li> <li>• omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy w Stanach Zjednoczonych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wskaźniki rozwoju gospodarczego Stanów Zjednoczonych</li> <li>• omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych</li> </ul>                                                                                                                                                             | podstawie analizy danych statystycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Australia i Oceania</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <i>ocena dopuszczająca</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <i>ocena dostateczna</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>ocena dobra</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <i>ocena bardzo dobra</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <i>ocena celująca</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• określa położenie geograficzne Australii i Oceanii</li> <li>• wymienia największe pustynie Australii na podstawie mapy</li> <li>• wyjaśnia znaczenie terminu basen artezyjski</li> <li>• wymienia endemity w Australii oraz na wyspach Oceanii</li> <li>• przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia</li> </ul>                                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii</li> <li>• charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Australii</li> <li>• wymienia strefy klimatyczne w Australii</li> <li>• charakteryzuje wody powierzchniowe Australii</li> <li>• omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności</li> </ul>                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia cechy charakterystyczne poszczególnych typów klimatu w Australii na podstawie klimatogramów</li> <li>• omawia strefowość roślinną w Australii na podstawie mapy tematycznej</li> <li>• omawia bariery utrudniające zamieszkanie Australii</li> <li>• charakteryzuje rdzennych mieszkańców Australii</li> <li>• omawia cechy rolnictwa</li> </ul>                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat</li> <li>• omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce Australii</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów</li> <li>• omawia znaczenie przetwórstwa przemysłowego i przemysłu zaawansowanych technologii w rozwoju</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykazuje zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii</li> <li>• wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi występującymi w Australii</li> <li>• określa główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych</li> </ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>w Australii na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia największe miasta Australii oraz wskazuje je na mapie</li> </ul>                                                                                 | <p>w Australii</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>omawia występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej</li> </ul>                                                                                            | <p>Australii na tle warunków przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii</li> </ul>                                | <p>Australii</p>                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                             |
| <b>Obszary okołobiegunowe</b>                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                             |
| <i>ocena dopuszczająca</i>                                                                                                                                                                                                                                                        | <i>ocena dopuszczająca</i>                                                                                                                                                                                                                         | <i>ocena dopuszczająca</i>                                                                                                                                                                                | <i>ocena dopuszczająca</i>                                                                                                                                                                                               | <i>ocena dopuszczająca</i>                                                                                                  |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminów: góra lodowa, pak lodowy, lądolód, lodowce szelfowe</li> <li>wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych</li> <li>charakteryzuje klimat Arktyki i Antarktyki</li> <li>wymienia zagrożenia środowiska przyrodniczego obszarów polarnych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych</li> <li>charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki</li> <li>wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową</li> <li>omawia status prawny Antarktydy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>omawia skutki zmian klimatu w środowisku geograficznym obszarów polarnych</li> </ul> |